

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: **csütörtökön és vasárnap.**
Előfizetési árak: egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyenlő száma 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézendők.
Kiadó hivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

A magyarok ezeréve.

A dolgos kéz meg-megáll egy pillanatra, hogy letörölje a munkás homlokáról a fáradtság gyöngyöző verejtékét; a munkás átfutja szemével végzett munkájának eredményét, készülő művén egy-egy percre megpihen a szeme; s a látotakból új erőt, új lelkesedést merítve ujjalt buzgalommal lát a munkához.

A dolgos nemzetek nagy munkáiban is vannak ilyen pihenők. A nagy összesség összes munkásai félre teszik egy-egy napra a munkát, ünnepi díszet öltenek s végigpillantanak a nemzetösszeség alkotott művén, melynek létrejöttén nemzedékek munkálkodtak, számtalan emberéletet keresztül. Az összesség munkája úgy készül, mint az egyéné, csak a méretek mások: hatalmasabbak. Több dolgos kéz, hosszabb az idő; hatalmasabb, impozánsabb az eredmény is.

És az ilyen pihenő munkásnak ünnepi hangulat, jószág, becsületesség van a szívében; aki dolgozik, az jó ember; az a nemzet, a mely dolgozik, a békességet soha sem fogja megzavarni.

Hosszu, fáradtságos munka után pihen a magyar nemzet. Hála a Mindenhatónak, ki ezt a népet egy ezred év küzdelmei után pihenni engedi. Keservesen kiérdemelte ezt a pihenést. A pihenő homlok

ott gyöngyözik a munka verejtéke, az ölben nyugvó tenyerek érdesek a dologtól s a multban révedező szemből — kikicsordul egy könnyese . . .

És ez az ünnepi pihenő méltó a magasztos alkalomra. Szebben, igazabban a magyar nemzet nem ünnepelhetne volna meg ezeréves fennállását.

Ki van fejezve ezekben az ünneplésekben annak az ezer éves küzdelemnek minden tanúsága.

Az a bibor párnán nyugvó szent ereklje, a melyhez elzarándokolt a három bérez és négy folyó honának minden fia, mert kiitt nem volt is, szívével, elméjével fenjárt a Mátyás templomában, az a drága köves ereklje, melyek láttára valami csodálatos lelki érzés könyvet fakasztott minden szemből: ez az ereklje tanuskodik arról, hogy ez a nemzet fennállását annak köszönheti, hogy a legválságosabb idejében is volt egy talizmánja, mely büvös erejével összetartotta a sokfelé huzók szívet, volt egy talizmánja, melyet ha meg kell védelmezni, elnémult minden ellentét, nem volt többé pártoskodó: a magyar nép szent koronája védelmében mindig egységes és egész volt.

Az a törvényezikk, a melyet nemrégiben hirdettek ki annak a templomszerű épületnek egy tündérterméből, márványba véset betűivel hirdeti világgá a multküz-

delmeinek másik nagy tanulságát: hogy ez a nemzet csak akkor boldogul, a mikor a népet és az uralkodót közös eszmények fűzték egymáshoz, közös célok lelkesítették; s ez képezi jövő boldogulásunknak is zálogát. Csodálatos egy törvény ez, a fejedelemnek és népének bámulatraméltó összhangját ez ezikkelyezi be a törvénykönyvbe, nem is törvény, inkább zsoltár. Nincs ilyen több a világon! Sajátos kifejezése az a törvény a magyar érületnek, jellemzetes és tiszta megnyilatkozása az egész nemzet szellemének.

Hódoló diszfelvonulás. . . . Mese volt az, nem is valóság; az Ezeregy éjszakának valami keleti tündéregéje. Ebben a káprázatosan fényes képen pedig ott lakozott a hozzá méltó, magasztos belső tartalom is. A magyar nemzet felment hódolni királyához Budavárába, mert ez a nép, nagy ünnepén együtt akar örvendezni királyával; ezeréves létének ünnepén ki akarja fejezni azt, hogy ezer év viharai meg nem gyöngítették hűségét királyához.

Egy-egy emlékoszlop, melyet itt is, ott is felállítanak: megannyi égő szövetség lesz, mely a multba világít, s inti a népet, hogy azt a multat ne feledje el.

Az a 300 népiskola a maga egyszerűségében — minden pompánál ékeesebben

TÁRCZA.

Megszakadt valami a szívében.

Kéméndy Gáspár neki támaszkodott a cukorraktár egyik oszlopának és homlokát végig fogta az egész tenyerével. Széles vállain megfeszült a kék zubbony, szép férfias arca vonaglott.

A szegény raktári felügyelőnek reggel óta ropant izgatott napja volt, hatalmas melléből néha elfojtott, de érezhető haraggal lökte ki a levegőt, azután goromba önkínzással köszörülte a torkát s izgatottan ösztökélte a munkásokat.

A raktármunkásoknak föl is tűnt a tökéletesen megüledett, nyugodt előjárónak ki-kigyuló arca. . . nyugtalan tépelődése. . . .

Egyszer csak a tán Kéméndy Gáspár ellökte magát az oszloptól és fölkereste a gyári óra kezét. Röviden szót váltott vele, aztán csak annyit mondott halkán: „Köszönöm barátom! csak erre az öt percre van égető szükségem”. . . .

Öt perczel 12 óra előtt csakugyan elbódult a gyár bimbóló tüke, s Kéméndy odaszólt a legörgebb munkásnak: ha kellenék, állj helyt én helytem! s ezzel végigsietett az ácsi cukorgyár kavicsos udvarán. . . .

A hatalmas, a még soha sem érzélgő Kéméndy Gáspár ott állott délután az intézőj előtt, feldúlt arccal, megtörve és jelentett. . . .

— Intéző ur, köszönöm a szolgálatot és mindenkor szíves jószágát, az Isten áldja meg, úgy, a mint engem elhagyott.

— Ej, ej Kéméndy, mi lelta magát? Mindig jó viszonyban voltunk mi egymással, mi miatt akar most egyszerre megválni? . . .

— Elszántam, kérem alássan magamat.

— Ugyan, ugyan, adja elő hát a baját, majd csak segítünk rajta.

— Nem azon uram! El van az már végezve. . .

Aztán vett egy nehéz lélekzetet, s lassanként előadta, hogy mindennek vége, elesabitották egyetlen, szépséges feleségét, nem kíván tovább élni, ma délből keveset, de eleget látott. . . .

— Magam akartam meggyőződni ma délből — tört ki zakogás közt belőle — harminczkét percz haza, 32 percz vissza, egy perczem maradt a körültekintésre; a kit mondtak, azt gyanútlan beszélgetésben csakugyan ott találtam.

Ha egy perczel több időm van, véghezviszem a legvégsőt és két lelket meggyökölök. . . .

Tekintetes ur! elfutott a vér és a gondolat. . . ekkor elkezdett a bölcsebben kis fiam keservesen sírni — ez megállított. Ugy éreztem, hogy ez imádság a bűnös anyáért, azután eszembe jutott az Isten, azután apai kötelességem, s az, hogy este is ráérek én arra, csak annyit ordítottam annak a hitvány-nak: Takarodjék ki a házamból. . . s rohantam vissza. Ennyi megfontolási időt és hideg vért engedtem magamnak, ezután jó a golyó, azután az élet vége. . . .

Hirtelen megszakította beszédét, s azután csend lett. Végre felhőrgött: talán a szívében megrepedt

valami, vagy a többi közül kiszakadt egy izom, mert öklöbe szorított erős kezei lehanyatlottak, s szemeiből megindult a záporosó, s csak zokogott az az erős, az a herkules-ember:

— Nem magamért sírok, hanem azért, akit életemnél jobban szerettem, s akit ezután hitvány életemnél jobban gyűlölök. Hogy így megfertőzve kell őt megsiratnom. . . .

Sötét este borult Kéméndyék lakására. Szívzaggató sirás volt az a belső igaz, tompán bugó sirás, melytől megfázik az ember, s önkénytelenül keserves sirásra fakad. A melyet csak egyszer hallottam életemben: a Kéméndyék ablaka előtt. Csak Kéméndy Gáspárnak nem jött egy könyv sem ki a szeméből. A szegény, szép fiatal asszonyka ott fetengott a lábainál, kérte, hogy mondja meg mi vizesi őt erre a végzetes lépésre? Sirt, jajgatott. . . Gáspár ellökte őt magától.

— Asszony! mondtam már, válnunk kell, eleget láttam délből, mindent láttam. . . . osztozkodjunk.

Az asszony leborult egy székre, egyre sirt, hiába mondta, hogy a fiatal ur csak másod ízben volt itt és pedig hivatalosan. . . soha nem érintkezett vele máskor. . . hiába beszélt. . . Gáspár hajthatatlan maradt.

Kinyitotta az asztalfiát, s egyenkint rakta elő: ez a házassági szerződés, ez tied, ez a vagyoni ígéretem, ez is a tied, itt van két takarékkönyv, egyik legyen a tied. . . a gyerek az marad az enyém. . . mehetsz.

Az asszony vérvörös lett, fölugrott helyéről —

szól. Nem elmuló tűnde képpel, csak lobbanó fénnyel kell ekkora ünnepet megörökíteni, hanem állandó alkotásokkal, melyek hatása a messze jövőre is kiterjed, a melyek létesítéséért a késő unokák is aldják őseiket. Fényből, pompából bőven kijut, de ephemer tettekkel ne vádolhassa senki a magyart!

És végül, ott emelkednek az ország szívében, fővárosában ezredévi kiállításunk büszke pavillonjai, ékes tornyai, megtöltve mindazzal, a mi jót, szépet, czélszerűt csak képes ez az ország létrehozni. Ez a kiállítási város tanuságot tesz arról, hogy a mi ünnepünk a munka ünnepe. Tanuságot tesz arról: mit dolgoztunk, mennyire haladtunk.

S ezért a tanuságért nincs mit pirulnunk. Fennen kiáltjunk oda az egész művelt világnak, fennen a világ sajtó fővárosunkban időző tagjainak:

Jöjjetek el mind, nézzétek meg mind: mit [dolgozott] ez a nemzet, melynek vére századokon át uralta és termékenyítette Európa csataterét, s mely századokon át őrizte Európa kulturáját, civilizációját!

(N. A.)

Az „ülő század“.

— Egészségünk érdekében. —

Századunkat elnevezték a felvilágosodás, találmányok, alkotmányosság századának, nihilista- és többéfele századnak. — Legújabbban egy német író a századot jellemző elnevezéseket sorát még egy jelzővel toldotta meg. Elnevezte a jelen századot ülő századnak.

Egy korban sem ült annyit az emberiség, mint a XIX. században. — Legzsengőbb gyermekkortól kezdve óráig ülünk a padba, sokan az egyetemi tanulmányok ideje alatt ismét csak ülnek; ülünk a bureaukban, a comptoirokban, a hivatal-szobákban, mint tudósok az íróasztal mellett, mint tanítók, tanárok a cathedrán; ülünk évekig, évtizedekig, egész életen át, míg végre fáradt testünk egy napon összeeszik és — örök nyugalomra elhelyeztetik. — Egy ülő század gyermekei vagyunk!

kezébe vette az iratait és becsapta maga után az ajtót. . . . többé nem sirt.

Kémény Gáspár meg nézett utána, s a mikor a kis kapu sarka is visszaesikordult — megkönnyebülten felsóhajtott. A szíve gyökerére meg mintha épét csavartak volna. . . .

* * *

Kémény Gáspárt páros nyoszolyájában kiver- te a hidegveríték és nehéz gyöngyökben göngyöl- gött le róla. Végre felugrott, fölkapta a revolverét és bezörgött a szomszéd cukormesterhez, hogy jöjjön ki rágtón, mert baj van. Mikor a cukormes- ter a küszöbön megjelent, neki szegezve a forgópisz- tolyát:

— Ember! igaz-e, a mit a feleségemre fog- tál? . . . Igaz-e úgy, a mint elárultad, vagy nem? . . .

A cukormester sápaátan hebegett valamit, hogy így-ugy; látszott rajta, hogy legjobban szeret- ne a világ tulsó oldalán lenni, — de megragadta egy acélszemérvény kezébe, s a boszúlovó férj úgy oda ta- lálta vágni a revolverét az alaváló koponyájához, hogy a cukormester visszahanyatlott az ajtón, s elbori- totta a kitóduló piros vér.

Kémény már akkor ölébe kapta kis gyerme- két és futott — egyenesen nejéhez. Odavetette ma- gát a lábai elé és megtörtén zokogott: „Boesáss meg, tévedtem, nagyot vétettem ellened, te drága te édes, te angyali jó asszony! . . .“

Az asszony halotthalványan ült egy széken s csak annyit sutogott: „Már késő! . . . megszakadt valami a szívemben“. . . .

Kokas János.

A folytonos ülés nem előnyös sem testünk, sem szellemünk természetes kifejlődésére. A sok ülés káros befolyást gyakorol a vérkeringésre, a táplálás processusára, lomhakká és bágyadtakká tesz, vértörődásokat okoz és általában az életműködést hátráltatja, akadályozza, sőt kérdésessé teszi.

A rendszeres tornázás legelőnyösebb befolyást gyakorol a táplálkozási szervek tevékenységére és a vérkeringésre.

Ez igaz állításból folyólag sok betegségnek elejét vehetjük a rendszeres tornázás által és pedig:

1) Ha csak ülő életfoglalkozásban vagyunk a nélkül, hogy izmainkat tevékenységre serkentőnk, a vértömeg vesztéget, megakad, hiányos lesz az anyagcsere és végre chronikus bajok: gyulladások és belső szervek elfajulása áll be (görvélyesség, sá- por, vérszegénység, hypochondria, melancholia, mig- rain, gyomorkatharus, gyomorgöres, gyomorkömé- nyedés stb.)

2) Senki sem tagadhatja, hogy a tornázás leg- inkább és legtökéletesebben erősíti az izomrend- szert.

Az izmok erősítése által elhárítjuk az idegba- jokat, a gyomorgyengeségeket, az altesti bajokat, az izomremegést. Az mellbetegségek visszavezethetők a szűkmellűségre.

A tulságos nagy hájasodásra (kövérségre) való hajlam ellen is az izom munkája a legjobb soványi- tó gyógymód; 8—10 órai izom-működtetés által 1. gr. zsirt használunk el és ha az izomműködtetés folytonos, a zsirt elvesztjük.

3) A tornázás sok betegség ellen véd a nemes szervek harmonikus kifejlődése által.

A sok közül álljon itt egy eset.

A tüdő mély lélekzetvételnél kupalakulag ter- jed ki. A kup csúcsa felfelé, alapja lefelé van irá- nyítva. Önkénytelen mozgásnál (alvásnál, rendes lé- lekzésnél) a tüdőnek csak az alsóbb része terjed ki; önkéntes, mély lélekzésnél ellenben a csúcsok is kitágulnak. Az tüdőre is áll az, a mi minden szervre nézve bebizonyított tény, hogy t. i. ha hiá- nyosan vagy egyáltalában nem működik, nincs hasz- nálva: idővel elpusztul. A tüdőnél többnyire a csu- csoknál kezdődik az ászkór. Ez a tüdőbajnak külö- nösen az írkok és szabók vannak kitéve, tehát oly emberek, kik folytonosan ülő helyzetben foglal- koznak. Távol van ellenben azoktól, kik másznak (hegymászók), futnak, vezényelnek. A tornázásnál a mászószerek és a korlát azon szerek, melyek az ászkór (a tüdővész), ellenszerei.

4) Elejét vesszük sok betegségnek a test ed- zése által. Itt is a tornázás jelentékeny szerepet ját- szik, különösen ha szabadban történik és tornaki- rándulásokkal van összekötve.

A tornagyakorlatok gyógyhatása tekintetében a régi és újabb idők minden orvosa egyetért.

Csak a rendszeres tornázás által fog a test az erő oly magas fokára fejlődni, mely forrásává lesz a zavartalan egészségnak. Ez által meg lesz adva a le- hetőség, hogy a testet egészségesen és épen késő életkorunkig fentartsuk és a meggyengített organiz- must újra felélesszük!

Hát csak tornázás által lehet a test állandó egészségét fenntartani? Határozott igennel kell vá- laszolnunk; mert minden jegyéb testi foglalkozás a testet többé-kevésbé egyoldalulag képezi és csak oly tevékenységet fejt ki, melylyel csak bizonyos számú és nem az összes izmok erősíttetnek. (A kovács ritkán mellbeteg, de szenved lábba- jokban.)

Ezek alapján állíthatjuk azt is, hogy a torna- zás visszahat a szellemre is.

Tény, hogy az, ki a vértörölásokat az agyra, szívre, tüdőre megakadályozni, széles mell és köny- nyen lélekzeni, a gyomort és az alsó testet tevékeny- ségre serkenteni képes, ki jól formált esontokkal rendel ez, a szív elhajasodásából eredő ájulozások- kat nem ismeri: az jól fogja magát érezni és zavar- talan, vidám kedélyű lesz. A testi jó érzés hat hu- morunkra.

De hát kérdezheti valaki, mi köze a szellem- nek a nyújtóhoz, az ugráshoz, a lendülésekhez stb.? Igen sok köze van.

A tornázás figyelemhez és pontos megfigyelés- hez szoktat. Minden ugrás és más szeren végzendő gyakorlat kivétel különböző factorok eredménye. Hogy pl. az ugrás helyes legyen, kell, hogy az ira-

modás és a felugrás energiája, a repülés alatti test- tartás és leugrás biztossága együtt közreműködjenek az egésznek kivételére; arra, hogy helyesen meg- ítélhessük az iramodás távolságát pontos megfigye- lésre van szükségünk. Erre van szükségünk más tornagyakorlat kivételénél is, tudnunk kell a mód- ját, el kell találnunk a fogást.

A tornázás megtanít arra is, hogy olyanannak tekintsük a világot a milyen valójában, s ne fus- sunk az elérhetlen ideál után.

A legmerészebb gondolatmenet sem segít se- git fel minket a nyújtóra, hanem igenis egy felbil- lenés, egy kimért felhuzódás, egy gyors fellendülés. Fantáziánk legmesszebb menő szárnyalása sem rö- pít át az ugró zsinóron, hanem csak a kiképzett és kellően alkalmazott erőnk. Ellenfelünket hős öné- kel földre nem terítjük le, de igen úgy, hogy ha megmarkoljuk, műrtően megforgatjuk és lábáról le- vesszük. A szereken való gyakorlatoknál azon meggyőződésre jutunk, hogy erős akarattal, izmaink erősítésével derék munkát végezhetünk és ha gyön- gébbek is vagyunk, következetes erőfeszítéssel nagy akadályokat győzhetünk le. Erőnk és ügyességünk nagyobbulni fog; világózetünk ez által is correctebb lesz. Bátorságunk és önrzetünk fokozódni fog és öntudatunk szertelen kinővései helyett biztosság erő- södik meg bennünk a vitággal s az étellel szemben. A sokoldalú tornagyakorlatok gyors megdöglés- hoz szoktatnak, mi által sok tévovázástól és tépelő- déstől szokunk le.

Mindezek együttev emelik erkölcsi erőnket, emelik bennünk az intelligenciáját.

„A testgyakorlás nemcsak a testi erőt, — ha- nem a lelki erőt is növeli“. Ezt hangoztatta legújab- ban belügyminiszterünk.

Az év folyamán mind sűrűbben hangoztatták napi lapjaink is a testgyakorlatok égető szükségét és nagyobb elterjedését.

Ülő századunk vége felé kezdik észrevenni mi nálunk is, hogy több mozgást kell végeznünk, hogy a tornázást mint egyikét a jelenkor legszükségesebb és legegyszerűbb átalakítási eszközeinek kell te- kintnünk.

A. T.

Jön a sáska.

Ezen czim alatt egy füzetet kaptunk, melynek éle a néppárt s azoknak vezetői ellen van irányoz- a. Ezen megszívólásra méltó jeles cikkekkel egy- nobányat mi is bemutatunk.

VI.

Végző és felhívás!

Mindezekből látjátok, kedves polgártársaim, hogy miféle társaságba keveredtetek s miféle fán ter- mett ez a sáskapárt.

Hát aztán ti be akartok állani szekértolónak, hogy a néppárti, illetőleg papi párti grófok és pa- pok sárban megfeneklett szekerét kiközkentsétek a kátyúból?

Hát ti néktek az kell, hogy ebben a szép or- szágbán megint a grófok és a papok legyenek az urak s inkább vesszen a szabadság, amit kivívni oly hosszú küzdelem és annyi elfolyt honfivér árán sikerült. Mert tudjátok meg, ha a sáskapárt uralna véletlen mégis bekövetkeznék, akkor a papok lesz- nek az urak az országban s akkor a ti sor- sotok a szolgaság, a rabság koserü kenyere.

Nem! ezt egyetlen jóra való magyar ember sem akarhatja. Azért is utálattal fordultatok el a sáska- párt népbolondító vezéreitől. Igaz magyar ember nem le- het ennek a néppártnak nevezett sáskapártnak a hi- ve, mert:

1. jóra való ember nem állhat be azok közé, akik a más vallásúakkal való felebarátságot feldúlták;

2. jóra való ember nem lehet hive annak a pártnak, amely a király által szentesített törvé- nyek ellen bujtogat;

3. igaz magyar ember nem lehet tagja annak a pártnak, amelyik csakhogy célt érjen, szövetke- zik a haza ellenségeivel, rumunynyal, tóttal, ráccezzal;

4. és okos ember nem kér abból, hogy az or- szágbán papok legyenek az urak. A papnak az ol- tár előtt van a helye.

A néppárti, azaz a sáskapárti újságok lepiszko- lták előttetek a szabadelvű pártot.

Hát tudjátok-e mi az a szabadelvű párt.

Nohát az a szabadelvű párt, az a párt, mely a keserű elnyomatásból kiszabadította az országot, a szabadelvű párt az a párt, a mely megteremtette az országban a közbiztonságot és a jogbiztonságot.

a szabadelvű párt az a párt, a mely minden erejétől telhetőleg segítette a földművelést, az ipart és a kereskedelmet,

a szabadelvű párt az a párt, a melyik keresztül vitte, hogy minden magyar polgár békében és szabadon gyakorolhatta vallását,

a szabadelvű párt az a párt, a melynek köszönhető az polgártársam, hogy sokkal, de sokkal olcsóbban utazhat a vasuton, mint azelőtt,

a szabadelvű párt az a párt, a mely megvédte a mi ezeréves alkotmányunkat és szabadságunkat és a mely szorgalmas munkával oda vitte, hogy az ország ma hatalmas és erős, olyan hatalmas és erős, hogy a bécsi sógort az irigységtől már a nyavalya is tőri.

Ez a párt az, a mely nemesak ígér a népnek de tesz is a népért. Hát igaz, ennek a pártnak is vannak kisebb hiányosságai, de vajjon ki van hiba nélkül. De ez a párt azon dolgozik, hogy folyton jobb és jobb törvényt hozzon, hogy azzal a nép terheit segítsen és azt elégedett és boldoggá tegye.

Az igaz, hogy ez a párt nem oly gazpárt, a melyik azt ígéri a népnek, hogy az eddigi törvényt földet oszt ki. Ilyen ország bizony sehol a világon sincs. De igenis a szabadelvű párt éppen most dolgozik egy olyan törvényen, a mely le fogja szállítani az adókat s igazságosan fogja szétosztani a terhet úgy, hogy a kinek többje van, az többel járuljon az ország költségeihez, a kinek meg kevesebbje van, az ne fizessen többet, csak annyit, mit kényelmesen elbir.

Azért polgártársak, a ki a hazájának és saját magának a javát akarja, az forduljon el megvetéssel a népet bolondító sáskapárti néppárttól és sorakozzék a szabadelvűség zászlója alá.

Ott van a szabadság, ott van az igazság, ott van a világosság, ott van a boldogulás.

Éljen a szabadelvűség!

Éljen a szabadelvű párt!

Újdonságok

— **Milyen időnk lesz?** A budapesti meteorológiai intézet távirati tudósítása szerint a következő napokban esőre hajló idő várható, némi hősökkenéssel.

— **A kézdívasáshelyt szünetidőző tanuló** ifjuság szerdán, a hó 22-én tartott gyűlésében elhatározta, hogy a „Szegény tanulókat segélyező alapja” gyarapításra rendezendő nyári táncmulatságot nem aug. 8-án, (a mint e lapban jelezve volt), hanem 15-én, szombaton tartja meg. Cél szerűbbnek mutatkozott a napra halasztani egy részt azért is, mert ez egyúttal ünnep-nap is, (Nagy Boldogasszony) más részt pedig a mezei munkák sem akadályozzák már annyira a birtokosokat a mulatságon való megjelenésben, mint 8-án. Az elnökség igyekszik mindent megtenni arra nézve, hogy a mulatság úgy érkezőleg, mint anyagilag a lehető legjobban sikerüljön, a mi ebben az évben különösen azért is kívánatos, mert remélhető, hogy ha oly fontos eredménye lesz, mint az előbbi hét évben, eme jótékony célú alap el fogja érni az ezer forint összegot, a minek elérésére a közönség támogatását kéri.

— **Jegyzői gyűlés.** Orbai járáskör községi és körjegyzők egylete, folyó év és hó 22-ikén Kovásznán rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgyat folyó év augusztus havában Kovásznán rendezendő táncmulatság programjainak megállapítása képezte. A gyűlés abban nyert megállapodást, hogy ezen táncmulatság, — tekintettel a már Kovásznán folyamatba vett egyleti bálók miatt — a téli hónapokra halasztassék el. A gyűlésben részt vett Holaky Attila járási főszolgabíró ur is. Both György j. körjegyző.

— **Méhék által megölve.** Thale mellett a Harzban egy bányamunkás két gyermeke, az erdőben szodrot szedve, egy méhrajnak ment neki. Mig a kegyetlenül összeszurkált hét éves leány hazafutott, az öt éves fiú a földre bukott s a méhraj megrohanta. Midőn a szülők az erdőbe siettek, gyermeküket már holtan találták.

— **A medvék** már elkezdették nyári vendégszereléseiket. Le-lerándulnak a befüggő erdőkre s ott a csordákból kiveszik a maguk részét. A napokban a kézdívasárhelyi Katrova erdőben egy borjut emeltek el s igen valószínű, hogy ez nem lesz a maczkok utolsó áldozata.

— **Harisnyák színe.** Egy párisi lap kitűzte azt a kérdést, hogy milyen színű harisnyák a leg szebbek. A válaszolók közt 1148 szavazott a fekete színre, 811 a tarkára, 774 a fehérre, 509 a zergebőr mellett nyilatkozott. Látnivaló, hogy egyik fajta sem kapott abszolút többséget.

— **Tizenhatsz gyermek anyja.** Debreczenben meghalt Kálmán Lajos volt püspök-ladányi ref. lelkész özvegye Bethleni Anna asszony, 70 éves korában. A derék papné az egész vidéken híres volt arról, hogy 18 gyermeknek adott életet. Ezek közül 13 ma is él, öt fiú, nyolcz leány. A fiúk mind tiszt állást foglalnak el a társadalomban, leányait is férjhez adta. Megható ritka látvány volt, amint fiai, leányai, vejéi, unokái és dédunokái, vagy negyvenen, körülállották koszorúkkal borított koporsóját.

— **Kocsizás a halálba.** Kéz József a dévai állami építési hivatal mérnöke — a hó 20-án délután — Kohut Nándor és Tóth István építészek társaságában Vajda-Hunyadra kocsizott. Még a városban voltak, a mikor a kocsiba fogott lovak valamitől megvadultak s elragadták a kocsit. Kéz, hogy a kiborulás katasztrófáját elkerülje, kiugrott a kocsiból, de oly szerencsétlenül, hogy a kövezen végig vágódott. Agyrázkódás szenvedett s rövid néhány percz alatt meghalt. A szerencsétlen mérnököt fiatal özvegye és kiskoru árvái gyászolják.

— **Rablótámadás Nagyszombaton.** Nagyszombat város közönségét izgatottságban tartja egy jul. 21-én hajnalban történt gyilkossági kísérlettel egybekötött rablótámadás. Hornicsok Nándor eszéai vasuti tiszt Bécsből érkező nejét várva, előtte való este ideérkezett és a városban vacsorált. Késő éjjel összetalálkozott Stefanovszky Lajossal, aki kalauzolta őt a városban s végre a vasuti állomás felé vezetve s ott a parknak egy félreeső helyén hirtelen torkon ragadta és fojtogatni kezdte. Dulakodás közben revolverét is előrántotta és homlokra lőtte. A golyó azonban szerencsére csak horzsolta a megtámadott tisztviselőnek homlokát. A rabló, ki a megtámadottban egy gazdag lókupeczet sejtett, a lövés sikertelenségét látva, a revolverrel kezdte fejbe verni és másik kezével száját igyekezett befogni, a megtámadott pedig megharapta a szájába tett kezét. Végre két utas közbeledett a közelfekvő állomáshoz, mire a rablótámadó kerekelt oldott. Az állomáson a vasutitiszt orvosi segélyben részesült, ahonnan a megyei kórházba szállították. A közönséget az nyugtalanította leginkább, vajjon nagyszombati-e a támadó, miután itt emberemlékezet óta nem fordult elő hasonló támadás. Wrehovszky rendőrhadnagy ügyesen és gyorsan kinyomozta a tettest és már aznap estefelé bekísérték a csendőrök Nagybresztoványról, ahol mint kovácslegény szolgált. A tettes rovott előéletű és már előbb is gyanuba került Wanicsek halála alkalmával.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.

Ezen elismert kitűnő, fájdalomcsillapító, bedörzsölés beviszáró, — mely minden gyógyszerárban készletben van. — mindig a „Horgony” jegyre körünk figyelni.

Apróság.

Falun.

A gazda rászól az asszonyra.

— Anyjuk, ugyan hints az udvarra egy kis trágyát. Ha ezek a városiak jönnek, minden büdös lesz a sok parfümtől!

Udvariasan.

Háziur: Oh, mily ritka, de milyen ritka vendég.

Vendég: Igazán ritkán érünk rá és...
Háziur (olvadozva): De kérem! Minél ritkábbak, annál kedvesebbek!

Furesa biztosítás.

Mimi bucsuzik tönkrement bankárjától:

— Isten veled, édes... Légy meggyőződve róla, hogy bárkit fogok szeretni, mindig hű maradok hozzád!

*

Itélet után.

A vádlottat fölmentették a bankóhamisítás vádjá alól.

Mikor megköszöni az ügyvéd fáradozását, a doktor ur mosolyogva szól:

— De a honoráriumot aranyban kérem.

Idegének forgalma.

Julius 10-től 23-ig.

— **Millenium szálló:** N. Petru Apostolescu ügyvéd Plojest. Schleizinger Mór utazó Budapest. Posner J. géputazó Helyt. Nyegroponti Constantin nagybirtokos Bodza. Langer Bernát utazó Budapest. Teleki J. és neje állami állatorvos Soósmező. Schön Gyula utazó Budapest.

— **Nemzeti szálló:** Somosy László utazó Bécs. Hoshberger Samu utazó Bécs. Hansenblas József utazó Bécs. Morevecz Mór utazó Bécs. Goldmann Lupin kereskedő Románia. Sonnenschein M. utazó Bécs. Korbesz Kálmán utazó Bécs. Hecht Jakab utazó Bécs. Weiser Gyula utazó Bécs. Nagy József gépész Budapest. Kelemen Lajos tiszti ügyész S.-Szt-György. Veszprémi József kultur mérnök S.-Szt-György. Grosbason Nikolaj magánzó Brassó. Pásztohy Ákos mérnök Kolozsvár. Neufeld Adolf utazó Budapest. Csép Balázs kereskedő Székely-Udvarhely. Zakariás Árpád kereskedő Soósmező. Faragó Lipót műszaki tanácsos Budapest. Kelen József kultur főmérnök Brassó. Veszprémi József kultur mérnök Brassó. Barta S. kereskedő Arad. Schwarcz Zsigmond kereskedő S.-Szt-György. Kelemen Lajos tiszti ügyész S.-Szt-György. Dr. Gerasin Emil ügyvéd és neje N.-Enyed. Salgó Béla borkereskedő Kolozsvár. Spitz Albert kereskedő Brassó. Csanádi Gyula utazó Budapest. Boer Gyula utazó Budapest. Mátis Lajos utazó Budapest. Pick Samu utazó Budapest. König János erdőmester S.-Szt-György. Wein Márton utazó Budapest. Kern József utazó Bécs.

— **Jancsó szálló:** Woines Erzsébet magánzó Hosszufalu. Domáin Simon ügyvéd Brassó. Kann Zsigmond utazó Budapest. Blau Gyula utazó Budapest. Lehner N. utazó Budapest.

— **Szarvas szálló:** Moga János gör. kel. lelkész Előpatak. Vánasa János kántortanító Előpatak. Szakács György birtokos Előpatak. Elboger József tánczmester Hajdu-Nánás. Tatár András kertész Hidvég. Roth Jenő tanuló Leibicz. Melzer Károly tanuló Leibitz.

— **Vasuti szálló:** Zilbermann János utazó Prága. Goldnea Ödön, Rozenfeld Náthán utazók Budapest.

Nyiltér*)

Selyem-damasztok 65 krtól 14 frt 65 karig méterenkint valamint fekete, fehér, és színes Hennebergseym 35 krtól 14 frt 65 karig méterenkint, sima csikos, kockázott, mintázott, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban stb. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafutárral küld: Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelek 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszer ellentáll az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsölés alkalmazzatik köszvényél, c. zsal, társzaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésnek is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyáktorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; foraktár: Török József gyógyszerész Budapeston. Beviszárás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbbértékű utáztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül máint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, cs. és k. udvari szállító, Rudolstadt (Thüringia).

*)Ereavat alatt köllötekkért nem vállal felelősséget

a szerk.

HIRDETÉSEK.

Háromszékvármegye alispánja.

Sz. 15143—1896.

Árlejtési hirdetmény.

A vármegyei központi hivatal szolgálk és hadjuk, valamint aljárasi szolgálk hivataloknál alkalmazásban álló hivatalszolgák részére az 1897 évre szükséges téli és nyári ruhák és lábbeliknek szállítása és biztosítása iránt f. év augusztus hó 8-án délelőtt 10 órakor a vármegyei alispáni irodában zárt ajánlati verseny tárgyalás fog megtartatni.

A vármegyei szolgálk személyzet létszáma 14 személy; előállítandó évenként és személyenként egy téli blúz és nadrág, két posztóból sárga zsinórral, egy sapka, egy nyakkendő, egy nyári blúz és nadrág jó minőségű vászonból, három évenként egy-egy köppen szürke posztóból, hat évenként egy-egy atilla kék posztóból és két pár csizma (lábbeli).

Az előállítandó ruhák kelméje az elkészítés előtt mindig bemutatandó lesz.

Az ajánlat tehető akép, hogy az egyes ruhadarabok mily árért vállaltatnak előállítatni, ez esetben a kelme adatok természetben vagy tehető akép is, hogy megjelölendő, hogy egy rend egy téli mint nyári ruha és egy pár lábbeli kelmével együtt mennyiért állítatni elő.

Az e célra költségileg engedélyezett hitel összege 800 ft.

A vállalat biztosítására óvadéknál a fenti összeg 10 százaléka az ajánlatához lesz esatolandó. A biztosítási összeg állhat közpénzből vagy óvadékképes értékpapírból.

Mi azon hozzáadással tétetik közhirre, hogy vállalkozni ohajtók sajátkezüleg aláírt írásbeli zárt ajánlataikat a vármegyei pénztárhoz az árlejtési nap, illetve f. évi augusztus hó 8-án délelőtt 10 óráig beadni tartoznak, és hogy ezen meghatározott időn túl beérkező ajánlatok nem fogadtatnak el.

S.-Szent-Györgyön, 1896. július 15-én.

Gábor Péter,
alispán.

134. 2—3

Sz. 998—96.

Árlejtési hirdetmény.

Alólírott előjáróság által közhirre tétetik, hogy Ozdola községben egy tűzmentes község-haza építetik. Kikáltsági ár 7433 ft 44 kr, miről árlejtési szándékozók azon hozzáadás-sal értesítetnek, hogy netaláni zárt ajánlataikat f. hó 31-ig az előjáróság-hoz beadhatják, mely napon az árlejtés meg is fog tartatni. Árlejtési szándékozók a kikáltsági ár 10 százalékat óvadékképp letenni kötelesek.

Az árlejtési feltételek, valamint tervrajz alátírtak kezén bármikor megtekinthetők.

Ozdola, 1896. július 14-én.

Lázár Dávid Szócs Áron,
k.-bíró. körjegyző.
129. 3—3.

Szám 15290

1896.

Hirdetmény.

A közdi-vásárhely-torja-bükszádi törvényhatósági közut 7—36. klm. szakaszán 6. drb. műtárgy újból építési munkái helyreállítását 1975 ft. 64 kr. összeg erejéig engedélyeztem.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az 1896 július 29-ik napjának d. e. 10 órájára az alispáni hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati verseny-tárgyalás hirdettetik.

A versenyezni ohajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó az engedélyezett költség u.án számított, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 9 1/2 órájáig a vármegye pénztárhoz annyiival inkább igyekezzenek beadni mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek az alispáni hivatal helyiségében a rendes hivatalos órákban napoként megtekinthetők.

Kelt S.-Szent-Györgyön, 1896. július hó 17-én

Gábor Péter,
alispán.

132. 2—3

Sz. 15289

1896.

Hirdetmény.

A k.-vásárhely-szentlélek-kászoni törvényhatósági közut 0—6 klm. szakaszán levő 1, 2, 3, 7 számú műtárgyak újból építési munkáit 2217 ft 81 kr összeg erejéig engedélyeztem.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az 1896 július 29-ik napjának d. e. 10 órájára az alispáni hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati verseny-tárgyalás hirdettetik.

A versenyezni ohajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számított, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 9 1/2 órájáig a vármegye pénztárhoz annyiival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek az alispáni hivatal helyiségében a rendes hivatalos órákban napoként megtekinthetők.

Kelt S.-Szent-Györgyön, 1896. július hó 17-én

Gábor Péter,
alispán.

132. 2—3

Hirdetések

e lap kiadóhivatalában

felvételnek.

RÁDULY FERENCZ LAKATOS K.-VÁSÁRHELYT

Szala-utca 135. szám. az óyoda mellett.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, u. m. épület esatornákat, ajtó- és ablakvasalásokat, sarkereket, rácsokat és takaréktűzhelyeket a mai kor igényeinek megfelelően, a legjobb anyagból, a legjutányosabb árban jótállás, mellett és javításokat is pontosan eszközölök. A nagy érdemű közönség kegyes pártfogását kérve

RÁDULY FERENCZ,
lakatos.

130 2—3.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 ftól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlított faszékek, és függőny-tartók tükrök, toilett-asztalok, lószőr és tengerifü matraccok, és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 ft.

Az üzethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

Az anyakönyvvezetők részére előírt nádszékek és diványok jutányos áron kaphatók.

Jelzálogkölesönöket

földbirtokra 3 1/2%, házakra 4 1/2%, másnemű ingatlanokra 5%, mellett legmagasabb összegekben ajánlunk. E kölesönök konvertálásoknál bélyeg-és illetékmentességet élveznek. Erdőkihasználások, birtok-parcellázások átvetele. Birtokok szövetkezeteknek hosszú lefizetési tartamra eladatnak.

„Magyar Lloyd”

közgazdasági vállalat.
Budapest, Király-utca 70.

127 4—8.

HANKÓ ÉS HORGÁSZ

ÁSVÁNYVIZEK.

„Hankó” megfelel a Karlsbadi híres vizeknek s bátran nevezhető magyar Karlsbadnak. Ennek használatára mindenféle gyomor-bélbaj és aranyeres bántalmak biztosan gyógyulnak.

„Horgász” összetétele ugyanaz, mint a világhírű Gleichenbergi. Kitűnő hatása fényesen bizonyult gége-, tüdőbajoknál és enyhébb gyomor-bajoknál. A „Horgász” viz mint kitűnő borviz borral is igen jól élvezhető. Ennek élvezete mellett hosszabb mulatság után is kellemetlen érzése, főfájása nincs az embernek.

Kizárólagos főraktár:

IFJ. JANCsó MÓZES

nyomdatulajdonosnál

Kézdi-Vásárhelyt.